

[H. P. Jensen.]

skole, og saadanne Ungdomsskoler er ogsaa gennemført mange Steder, men det er ikke de fleste Steder, de har haft Held med det. Der er enkelte Steder, de har haft Held dermed, men langt de fleste Steder er man blevet skuffet. Agitationen for denne obligatoriske Ungdomsskole bevirkede imidlertid, at der ogsaa kom Fart i Agitationen for Aftenskolen, og denne Aftenskolebevægelse voksede da fra den beskedne Krog, hvori den hidtil havde befundet sig, frem i Lyset, saa at man nu maa regne med den som en Kulturfaktor i vort Folk. Der er adskillige, der har ringeagtet det Arbejde, som er gjort i Landsbyskolerne om Aftenen — det samme har for øvrigt været Tilfældet med Hensyn til Købstadskolerne —, men nu kan alle se Aftenskolernes Berettigelse, og nogle Tal fra 1932—33 vil vise, at der er stærk Vækst i disse Skoler. Der var i det nævnte Aar 2 812 Ungdoms- og Aftenskoler, der tilsammen havde et Elevantal paa ca. 80 000 med et samlet Timetal af 385 000. Det er saaledes hævet over enhver Tvivl, at der her øves en Gerning til Gavn for den almindelige Folkeoplysning og dermed til Gavn for det fælles Samfund.

I denne Forbindelse kan jeg ikke undlade at gøre opmærksom paa, at der er en Bevægelse, som hedder „Arbejdernes Oplysningsforbund“. Der er intet Parti, der har sat Oplysningen inden for Rækkerne i System som netop Socialdemokratiet. Hvert Medlem af dette Parti yder gennem en Del af sine Kontingenter et vist Bidrag til Opretholdelse af det nævnte Oplysningsforbund og bidrager derved til Løsningen af en samfundsnyttig Opgave.

Det er under disse Omstændigheder klart, at man inden for Aftenskolebevægelsen spændt har fulgt Forhandlingerne om det foreliggende Lovforslag, der i sine Hovedtræk gaar ud paa følgende: Først og fremmest en Nedsættelse af det offentlige Tilskud fra 2 Kr. 40 Øre til 1 Kr. 95 Øre. Den højtærede Minister har gjort opmærksom paa, at Grunden hertil er den almindelige Mangel paa Penge. Det er Sparebestræbelserne, der her har gjort sig gældende. Dernæst skabes der ved Revisionen et mere effektivt Tilsyn. Der kræves, at Lærernes Kvalifikationer skal godkendes, ligesom der stilles Krav om mere skriftligt Arbejde fra Elevernes Side. Kort sagt, Tilskuddet er nedsat, og Rammerne er indsnævret en Del, men disse Forhold til Trods mener jeg dog, at Lovforslaget, som det nu foreligger efter Behandlingen i det

andet høje Ting, er acceptabelt og kan danne Grundlag for fortsat Arbejde paa dette Omraade. Hvad jeg særlig vil understrege, er det Forhold, at Lovforslaget har fundet enstemmig Tilslutning i Folketinget og saaledes maa opfattes som et almindeligt Udtryk for Tingets Opfattelse af denne Sag. Skønt der kun er levnet Landstinget ganske kort Tid til Behandlingen af Forslaget, saa mener jeg derfor, at den Enstemmighed, der har været i Folketinget, i høj Grad maa forsone os med dette Forhold.

Efter Lovforslaget skal Undervisningen bortset fra et mindre Indtegningsbeløb ydes gratis, og Lovforslaget indeholder den meget værdifulde Bestemmelse, at Kommunalbestyrelserne skal stille mindst eet egnet Lokale til Raadighed for Aftenskolen. Jeg vil dog gøre opmærksom paa, at i mange Kommuner af vidtrækkende Omfang er et saadant enkelt Lokale ikke tilstrækkeligt. Jeg tror dog ogsaa, at vore Kommunalbestyrelser rundt om i Landet vil se med Forstaaelse paa dette Forhold og yde de nødvendige Lokaler. Ganske vist har der i Fortiden ikke altid været lige stor Velvilje over for dette Spørgsmaal, men jeg haaber, at den Vrangvilje, der tidligere har været til Stede, er afløst af Velvilje.

Tilsynsmyndigheden bliver for Landsbyskolernes Vedkommende Skoledirektionen og for Byskolernes Vedkommende Skolekommissionen, medens Byskolerne ellers staar direkte under Ministeriet.

Jeg skal derefter gøre et Par Bemærkninger om en Bestemmelse i Lovforslagets § 3, Stk. 3, hvor det hedder:

„Medfører Etableringen af en Skole en større samlet Udgift til Undervisningsmateriel til Sløjd og Husgerning, kan der efter Ansøgning i hvert enkelt Tilfælde hertil gives et Tilskud af Statskassen paa 60 pCt. af Udgiften. Tilskuddet udbetales direkte af Statskassen med $\frac{1}{10}$ aarligt i Løbet af de første 10 Aar, den paagældende Skole er i Virksomhed.“

Selvfølgelig er der Grund til at sige Tak for denne Bestemmelse, som man maa hilse med Glæde, men jeg er af den Opfattelse, at Bestemmelsen vil blive meget lidt brugt. Det vil nemlig blive uhyre vanskeligt at faa rejst den fornødne Kapital straks, idet der jo gaar 10 Aar, inden man faar det fulde Tilskud fra Staten. Det havde været bedre for Skolerne, hvis man havde kunnet faa hele Beløbet straks og saa havde kunnet betale af paa det, men jeg kan godt se, at ogsaa den Fremgangsmaade kan have sine Vanskeligheder, idet Staten